

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003044

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-09-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сун Мейсюань ...

2. Meixuan .. Song

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-8517-2588

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 11-10-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 6855

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Взаємодія жанрової та виконавської стилістики в фортепіанних творах китайських композиторів
2. Interaction of genre and performance stylistics in piano works of Chinese composers

Реферат:

1. Дисертацію присвячено жанровим засадам китайської фортепіанної музики у її зв'язках з виконавської стилістикою. Композиторське вшанування національної музичної мови у фортепіанній творчості багато в чому визначило комплекс жанрово-типологічних ознак, що суттєво впливає на вибір засобів його виконавського втілення. Підкреслимо, зв'язки з фольклором, традиційною інструментальною музикою, театральним мистецтвом у фортепіанних творах представлені досить широко: на рівні жанрово-стилістичних, мелодико-ритмічних, ладо-гармонічних та виконавських засобів. Тому важливо розглянути, яким чином виконавець китайських творів може втілити на фортепіано національно-ментальні риси музичної творчості. Однак на сьогодні можна констатувати недостатність праць з виконавської проблематики фортепіанних творів у доробку китайських композиторів, що ускладнює їх осмислення та повноцінну реалізацію на концертній сцені. Мета дослідження – обґрунтувати взаємозв'язок жанрової та

виконавської стилістики в фортепіанній музиці китайських композиторів у світлі національно-ментальних ознак їх творчості. Матеріалом дослідження є фортепіанні твори китайських композиторів різних поколінь: Лі Інхая, Дін Шаньде, Ван Цзянчжуна, Ван Лісаня, Лю-Шенг Є, Цзяна Зуксина, Хуана Хубея, Ло Чжунчжуна, Чжоу Гуанрен, Тан Дуна, Чен Шуая. Методи дисертації – історико-типологічний, жанрово-стильовий, структурно-функціональний, інтерпретологічний, системний у сукупності розкривають мету і завдання дослідження. Наукова новизна одержаних результатів. У дослідженні вперше: – обґрунтовано взаємозв'язок жанрової та виконавської стилістики в фортепіанній музиці китайських композиторів через вияв національно-ментальних ознак художнього сприйняття світу, своєрідності музичних жанрів та мови, традицій китайського музичного мистецтва в цілому; – виявлено специфіку жанрової стилістики у творах для фортепіано, які поєднують у собі історично усталені національні та європейські моделі жанрової традиції; – розкрито особливості виконавського аналізу, спрямованого на жанрову специфіку твору; – виявлено універсальний механізм фортепіанної інтерпретації творів китайських композиторів, що функціонує у всьому розмаїтті авторських стилів; – встановлено закономірності реалізації виконавської стилістики творів різної національно-ментальної природи. Формування виконавської стилістики відбувалося упродовж всього періоду розвитку фортепіанного мистецтва у Китаї. Ключову роль в цьому процесі відіграла діяльність корифеїв – китайських музикантів Дін Шаньде, Ван Лісаня, Ван Цзянчжуна, Чжоу Гуанрен, Ін Чензона, Хуан Хубея, які продемонстрували універсалізм музичної творчості. Піанізм китайських корифеїв ґрунтувався на загальних європейських навичках гри, але був адаптований до національно-ментальних рис китайської музики. Це породило специфічні виконавські завдання, щодо втілення на фортепіано звукової гнучкості інструментального мелосу, відтворення тембрів стародавніх інструментів. Дослідження китайської фортепіанної музики дозволило виокремити дві групи жанрів на основі ступеня взаємодії східної і західної культурних традицій. Даний синтез відбувається на всіх рівнях існування фортепіанної музики: від змістовно-сміслового, жанрового до власне композиційного, музично-мовного і виконавського. Жанри китайської фортепіанної музики, в яких національні елементи народної творчості зберігають жанрову стилістику та структуру, що характеризують національне мислення – визначено як національно специфічні жанрові моделі. Жанри, які зберегли класичні основи структури європейського мислення – визначено як європейські жанрові моделі. Якщо в першій групі жанрів притаманна адаптація європейських піаністичних навичок для створення «адекватної» стилістики, то в другій – національно специфічні виразові засоби адаптуються до «законів» європейського жанру. Національно специфічні жанри китайської фортепіанної музики відзначені унікальністю не тільки через пентатонну основу звуковисотної організації мелодики та музичної фактури, а й у зв'язку з особливостями часової організації музики сань-бань – особливої форми часового втілення музичної ідеї та суто індивідуальної манери виконавського мистецтва музиканта, яка властива різним видам традиційної китайської музики та сучасної композиторської творчості. Група китайських фортепіанних творів за європейськими жанровими моделями зберегла їх сталі семантично-комунікативні ознаки; що багато в чому суперечило національним уявленням та ментальним устоям китайського музичного мистецтва. Формування універсального механізму інтерпретації фортепіанних творів китайських композиторів повинно починатися з аналізу принципів національного художнього мислення, що відбиваються у виконавській стилістиці та розуміння образної сфери.

2. The dissertation is devoted to the genre principles of Chinese piano music in its connection with performance style. Composer's honoring of the national musical language in piano works largely determined the complex of genre-typological features, which significantly affects the choice of means of its performance. Let us emphasize that connections with folklore, traditional instrumental music, theater art are presented quite widely in piano works: at the level of genre-stylistic, melodic-rhythmic, ludo-harmonic and performance means. Therefore, it is important to consider how a performer of Chinese works can embody the national-mental features of musical creativity on the piano. However, today it is possible to state the insufficiency of works on the performance issues of piano works in the works of Chinese composers, which complicates their understanding and full implementation on the concert stage. The purpose of the study is to substantiate the relationship between genre and performance stylistics in the piano music of Chinese composers in the light of the national-mental features of

their work. The material of the research is the piano works of Chinese composers of different generations: Li Yinghai, Ding Shande, Wang Jiangzhong, Wang Lisan, Liu-Sheng Ye, Jiang Zuxin, Huang Hubei, Luo Zhongzhong, Zhou Guangren, Tan Dun, Chen Shuai. Dissertation methods – historical-typological, genre-stylistic, structural-functional, interpretological, systemic in aggregate reveal the purpose and task of the research. Scientific novelty of the obtained results. For the first time in the study: – the relationship between genre and performance stylistics in the piano music of Chinese composers is substantiated through the identification of national-mental features of the artistic perception of the world, the uniqueness of musical genres and language, and the traditions of Chinese musical art as a whole; – the specifics of genre stylistics in works for piano, which combine historically established national and European models of genre tradition, have been revealed; – the peculiarities of performance analysis aimed at the genre specificity of the work are revealed; – a universal mechanism of piano interpretation of the works of Chinese composers was discovered, which functions in all the variety of author's styles; – the regularities of implementation of performance stylistics of works of different national-mental nature are established. The formation of performance style took place throughout the entire period of development of piano art in China. A key role in this process was played by the activities of luminaries – Chinese musicians Ding Shande, Wang Lisan, Wang Jianzhong, Zhou Guangren, Ying Chengzhong, Huang Hubei, who demonstrated the universality of musical creativity. The pianism of Chinese luminaries was based on general European playing skills, but was adapted to the national-mental features of Chinese music. This gave rise to specific performance tasks, regarding the implementation of the sound flexibility of instrumental melos on the piano, reproduction of timbres of ancient instruments. The study of Chinese piano music made it possible to distinguish two groups of genres based on the degree of interaction of Eastern and Western cultural traditions. This synthesis takes place at all levels of existence of piano music: from content-semantic, genre to actually compositional, musical-linguistic and performing. Genres of Chinese piano music, in which national elements of folk art preserve the genre style and structure that characterize national thinking, are defined as nationally specific genre models. Genres that have preserved the classical foundations of the structure of European thinking are defined as European genre models. If the first group of genres is characterized by the adaptation of European pianistic skills to create “adequate” stylistics, then in the second, nationally specific means of expression are adapted to the “laws” of the European genre. Nationally specific genres of Chinese piano music are distinguished by their uniqueness not only due to the pentatonic basis of the pitch organization of the melody and musical texture, but also due to the peculiarities of the temporal organization of san-ban music – a special form of temporal embodiment of a musical idea and a purely individual manner of the musician's performance art, which characteristic of various types of traditional Chinese music and modern composer's creativity. A group of Chinese piano works based on European genre models preserved their permanent semantic and communicative features; which in many ways contradicted the national ideas and mental foundations of Chinese musical art.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Сун Мейсюань (2022). Виконавська стилістика фортепіанних програмних п'єс китайських композиторів: Ван Цзянчжун «Червоні лілії розквітли на горі». Аспекти історичного музикознавства: зб. наук. ст. Вип. XXIX. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; Харків, ХНУМ. С. 237-258.

- Сун Мейсюань (2024). Специфіка втілення європейських жанрових моделей в китайській фортепіанній музиці як підгрунтя виконавської стилістики. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 71. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; Харків, ХНУМ. С. 48-66.
- Marianna Chernyavska, Song Meixuan, Peng Rui (2023). Ways of forming performing stylistics in the historical dynamics of chinese piano art: AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2023. Volume: 13 Issue: 2. Pages: 207-211.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Маріанна Станіславівна

2. Marianna Chernyavska

Кваліфікація: к.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8379-5536

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безбородько Олег Анатолійович

2. Oleh Bezborodko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7031-4078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Польська Ірина Іллівна

2. Iryna Polska

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3546-5900

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Малий Дмитро Миколайович

2. Dmytro Malyi

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3751-5019

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Седюк Ігор Олегович
2. Ihor Sediuk

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4038-5211

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шаповалова Людмила Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шаповалова Людмила Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна